

Resume Trepartsaftalerne

Regeringen og Arbejdsmarkedets parter har ultimo oktober indgået en trepartsaftale, som skal styrke voksen,- efter- og videreuddannelse i Danmark. Aftalen er den tredje i en række af trepartsforhandlinger i regi af Beskæftigelsesministeriet. For at skabe et overblik over de indgåede aftaler, skitseres de her med hovedvægt på den nyeste trepartsaftale.

Der er tale om; *Trepartsaftale om voksen- og efteruddannelse* fra oktober 2017 (TREPART III), *Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft og praktikpladser* fra august 2016 (TREPART II), samt *Trepartsaftale om Arbejdsmarkedsintegration* fra marts 2016 (TREPART I).

Der er vedlagt tre faktaark, som gengiver samtlige hovedemner i punktform.

Trepartsaftale om voksen- og efteruddannelse (Okt. 2017) TREPART III

Aftalen skal ruste medarbejdere til at følge med arbejdsmarkedets udvikling, holde Danmark konkurrencedygtigt og give arbejdsgiverne adgang til kompetente medarbejdere.

Udvalgte punkter

Etablering af en omstillingsfond

Omstillingsfonden har to formål:

- Sporskifte: medarbejdere i nedslidningstruede brancher kan omskoles. Der ydes støtte til arbejdsgivere til lønudgifter og deltagerbetaling, der ikke er finansieret fra anden side.
- Omstilling for ufaglærte og faglærte i beskæftigelse: Omstillingsfonden dækker deltagerbetaling for medarbejdere og skal motivere til at flere tager efter- og videreuddannelse på eget initiativ i sin fritid eller arbejdstid. Ordningen gælder offentligt godkendte akademi- og diplomuddannelser.

Pulje til opsøgende arbejde

Puljen skal styrke anvendelsen af den offentlige uddannelsesaktivitet, f.eks. arbejdsmarkedsuddannelser (AMU), enkeltfagsundervisning på grundskoleniveau (AVU og FVU) og gymnasialt niveau (HF) og ordblindeundervisning. Det gøres for at imødekomme;

- Udbredt mangel på almene kompetencer hos en del af lønmodtagerne
- Kommende mangel på kvalificeret arbejdskraft

Støtten ydes til de nævnte uddannelsesinitiativer, eller i øvrigt til en *aftalt* koncentreret opsøgende indsats (pt- formuleret løst som en iværksættelse af en "opsøgende uddannelseskonsulenttjeneste").

Særligt tilrettelagte AMU-forløb på SOSU-området

Efteruddannelsesudvalget for social- og sundhedsområdet (kaldet EPOS) skal udvikle særligt målrettede AMU-forløb, der kan;

- Give ufaglærte på området et fagligt løft med henblik på at blive SOSU-hjælpere
- Give erfarne SOSU-hjælpere med fast tilknytning til området et fagligt løft med henblik på at blive SOSU-assistenten

Højere godtgørelse til alle på AMU-kurser

For at gøre efteruddannelse mere tilgængeligt for alle hæves kompensationen for løntab fra 80 % til 100 % af højeste dagpengesats i fire år, under;

- En erhvervsrettet uddannelse (AMU)
- Kurser i grundlæggende læsning og regning

Et mere professionelt AMU med øget fleksibilitet, afprøvning af læring og friere adgang til at udbyde AMU

Udbuddet af arbejdsmarkedsuddannelserne skal være tidssvarende og fleksibelt, og det skal være nemmere for kursister at dokumentere deres kompetencer. Det gøres ved at;

- Oprette meritgivende kursusmoduler udenfor allerede eksisterende deltidsuddannelser
- Gøre det muligt for nye kursusudbydere at blive godkendt udenfor budrunden, der ellers ligger hvert 4. år
- Indføre afsluttende test/prøver på offentligt udbudte AMU-kurser

Fleksibelt VEU-bidrag og tilbagebetaling af 680 mio. kr. til virksomhederne

Arbejdsgivernes indbetalinger til videre- og efteruddannelse (VEU-bidrag) har en årrække været højere end udbetalingerne (VEU-godtgørelse). Der iværksættes to tiltag;

- En del af restancen (680 mio. kr.) tilbagebetales til private arbejdsgivere og offentlige selskaber. Kommunernes andel af restancen drøftes i forbindelse med aftaler om henholdsvis kommunernes og regionernes økonomi for 2019.
- Arbejdsgivernes indbetaling/bidrag gøres fleksibelt, så der ikke igen oparbejdes en opsparing. Indførelsen af et fleksibelt VEU-bidrag kan isoleret set indebære, at bidragene vil blive nedsat med cirka 190 kr. pr. medarbejder i 2018 ift. den forventede sats.

Koordination og samarbejde

Der afsættes 25 mio. kr. årligt frem til 2021 til koordinering af og samarbejder omkring virksomheders efterspørgsel på kompetencer og jobcentres uddannelsesindsatser for ledige. Det drejer sig bl.a. om at styrke samarbejdet mellem jobcentre, virksomheder, regionale vækstfora og uddannelsesudbydere af videre- og efteruddannelse.

Forbedret praktikpladsbonus til virksomheder

Bonus for at tage elever udover virksomhedens måluddannelsesratio (som bestemt i TREPART II) hæves fra 15.000 kr. til 25.000 kr. pr. helårselev (sammenlignet med seneste tre år).

Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft og praktikpladser (Aug. 2016) TREPART II

Aftalen understøtter en målsætning om, at arbejdsgiverne årligt skaber flere praktikpladser, så flere unge vælger og gennemfører en erhvervsuddannelse i brancher med behov for faglært arbejdskraft.

Udvalgte punkter

Pulje til opkvalificering af mangelområder

Ordningen om opkvalificeringsjob, hvor ledige kan blive opkvalificeret til et konkret job benyttes ikke i ventet grad. Der afsættes en pulje til at udvide muligheder for opkvalificering af ledige inden for stillingsbetegnelser med rekrutteringsudfordringer.

Et mere fleksibelt uddannelsesløft

Ordningen fra 2014 om uddannelsesløft for personer over 30 år, som enten er ufaglærte eller faglærte med forældet uddannelse, benyttes ikke i ventet grad. Derfor er det besluttet at;

- Dagpengemodtagere over 30 år får mulighed for at få bevilliget 4/5 af en erhvervsuddannelse i dagpengeperioden, hvis den ledige vil færdiggøre resten af uddannelsen på ordinære vilkår
- Forsikrede ledige, som påbegynder en erhvervsuddannelse i perioden 2017-2019 inden for et fag med mangel på arbejdskraft, får 100 % af den hidtidige dagpengesats

Bedre muligheder for ledige faglærtes adgang til voksenlærlingeordningen

Ledige faglærte med minimum seks måneders ledighed får adgang til voksenlærlingeordningen, såfremt den påbegyndte erhvervsuddannelse er indenfor områder med mangel på arbejdskraft. Før aftalens indgåelse var kravet på 12 måneders ledighed.

Oprettelse af fordelsuddannelser

Der etableres en positivliste over mulige fordelsuddannelser, som alle er uddannelser, der ønskes øget søgning til:

- For hver uddannelsesaftale, som er indgået med en studerende på en fordelsuddannelse, kan arbejdsgiveren få en bonus på maksimalt 5.000 kr. pr. praktikpladsårselev (en elev i en uddannelsesaftale af et kalenderårs varighed)
- Fordelsuddannelserne vil få et øget fokus i vejledningen af unge mod erhvervsuddannelser med behov for arbejdskraft

Styrkede økonomiske incitamentter til at oprette praktikpladser

Arbejdsgiverne skal oprette flere praktikpladser end de gør i dag, og man forsøger at tilskynde det ved at indføre økonomisk belønning/straf for arbejdsgivere. Derfor indføres praktikpladsafhængigt AUB-bidrag (arbejdsgivernes uddannelsesbidrag);

- Der udbetales bidrag til de virksomheder, der uddanner faglært arbejdskraft, hvor virksomhedernes bidrag skal afspejle forholdet mellem antal faglærte medarbejdere og antal elever (måluddannelsesratio). Opfyldes måluddannelsesration, og ansættes der flere elever sammenlignet, end de tre foregående år, vil virksomheden modtage en praktikbonus på op til 15.000 kr. pr. praktikårselev.
- Der indføres et merbidrag på skønnet 27.000 kroner pr elev som en virksomhed mangler for at opfylde sin andel af elever, der skal uddannes.

Højere lønrefusion, når man har sine elever på skole

Det skal være billigere for virksomheder at have elever på skole, og udgifterne til skolepraktikydelsen skal betales af virksomheder, der ikke lever op til deres uddannelsesansvar.

- Lønrefusionen stiger i 2017 med 7,4 pct. for alle uddannelser – kan dog max. være 100 %.
- Skolerne skal fremover opnå en forbedring i antallet af indgåede uddannelsesaftaler i forhold til det foregående år for at få det høje praktikpladstaxametertilskud.
- Der etableres en bonusordning for indgåelse af uddannelsesaftaler med virksomheder, der ikke tidligere har haft elever.

Udskolingen styrkes med henblik på at styrke de unges uddannelsesvalg

Der er behov for at eleverne i grundskolen får et bedre kendskab til erhvervsuddannelserne og arbejdsmarkedet som helhed.

- Skolernes forpligtelse til at samarbejde med virksomheder og erhvervsskoler sidestilles med forpligtelsen til at samarbejde med lokalsamfundets kulturtilbud.
- Der sker en fremrykning af erhvervspraktikken i folkeskolen, således at folkeskoleeleverne kan tilbydes erhvervspraktik allerede i 6. og 7. klasse.

Trepartsaftale om Arbejdsmarkedsintegration (Marts 2016) TREPART I

Aftalen skal sætte rammerne for en bedre integrationsindsats, der kan bane vejen for, at langt flere flygtninge og familiesammenførte kommer i beskæftigelse og nærmere selvforsørgelse.

Udvalgte punkter:

Ny toårig integrationsuddannelse (IGU-uddannelse)

IGU-uddannelsen åbner for, at flere flygtninge kommer hurtigere ind på det danske arbejdsmarked, selv om de ikke fra dag ét kan leve op til de danske krav og oppebære en overenskomstmæssig dansk løn.

Erhvervsrettet danskundervisning

Sprogundervisning og virksomhedsrettet indsats koordineres, så danskundskaber anvendes i virksomhedens praksis og bidrager til, at flygtninge og familiesammenførte hurtigere kommer i beskæftigelse.

En bonusordning til private virksomheder

Der indføres bonusordning til private virksomheder, der ansætter flygtninge og familiesammenførte i ordinær udstøttet beskæftigelse i de første to år efter, de har fået opholdstilladelse i Danmark.